

Protocol preventie wiegendood 0-2 jaar

Versie 2023.01

KINDH

Inhoud

1. Protocol preventie wiegendood	3
2. Werkinstructies preventie wiegendood	4
3. Bijlagen.....	6
Formulier 'buikligging' behorende bij het Protocol Wiegendood	6
Formulier 'inbakeren' behorende bij het Protocol Wiegendood	7
Instructieblad preventie wiegendood	8

1. Protocol preventie wiegendood

Doel:

Het uitsluiten van risico's die wiegendood kunnen veroorzaken. In een geval van (bijna) wiegendood zorgen voor adequate instructies en adviezen.

Waarom?

Helaas komt het in Nederland ook incidenteel voor dat een baby in een kinderdagverblijf overlijdt onder het beeld van wiegendood. Daarom spannen we ons in om het risico zo klein mogelijk te maken. Alle personeelsleden, ook invalkrachten en stagiaires, moeten bekend zijn met de praktische preventieve maatregelen die er afgesproken zijn over het veilig slapen van de kinderen. De coördinator van het kinderdagverblijf ziet daar op toe. In alle babyslaapkamers hangen ter herinnering de nodige instructies.

Verankering:

Het protocol preventie wiegendood en de bijbehorende werkinstructies zijn verankerd in het beleid wiegendood van het kinderdagverblijf.

Wie is uitvoerend verantwoordelijk?

Pedagogisch medewerkers

Wie is in de lijn eerst- verantwoordelijk?

Coördinator

Werkwijze:

Volgen van de stappen zoals beschreven in het beleid wiegendood; de preventieregels Wiegendood en het instructieblad Wiegendood

2. Werkinstructies preventie wiegendood

Werkinstructies

Leg een baby nooit op de buik te slapen

Uitzonderingen:

- Er zijn bepaalde (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging wel wenselijk kan zijn. Ouders dienen dan een schriftelijke verklaring van hun arts te overleggen. (verklaring opbergen in kind dossier)
- Als ouders ondanks adviezen zelf aangeven te willen dat hun baby in buikhouding slaapt, dan dient dat schriftelijk te worden vastgelegd. (verklaring ook opbergen in kind dossier.) (Het gaat er hierbij om dat het kind bij het naar bed brengen bewust op de buik gelegd wordt.)

Voorkom dat een baby te warm ligt/voorkom warmte stuwung

- De factor temperatuur (warmtestuwung) speelt een rol onder de baby's die onder het beeld van wiegendood overlijden. Door kou overlijdt zelden een baby.
- Zolang de voetjes van een baby prettig aanvoelen, heeft deze het niet koud. Ook in de nek van een baby is goed te voelen of hij/zij het warm of koud heeft.
- Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm.
- Zorg dat het niet te warm is/wordt in de slaapvertrekken. Aanbevolen slaapkamer-temperatuur is 15 tot 18 graden.
- Leg een baby te slapen in een slaapzak of onder een (katoenen) dekentje dat kan worden ingestopt.
- Gebruik nooit een dekbedje.
- Let op: een gevoerde trappelzak niet in combinatie met deken gebruiken. Kinderen die een slaapzak meekrijgen liggen in principe met romper, of T-shirt aan in de slaapzak en eventueel toegedekt met een lakentje. In de winterperiode kan er bij gebruik van een dunne slaapzak een dekentje gebruikt worden.
- Gebruik bij het inbakeren de goede techniek in verband met warmte stuwung. Kinderen niet inbakeren als ze koorts hebben.
- Bij koorts extra controleren en niet te warm toedekken.
- Voorkom oververmoeidheid van de baby. Indien een baby langdurig gehuild heeft (bijv. omdat het overstuur is geraakt) kan een kind oververhit raken.
- Regelmatig de slaapkamer ventileren: Indien de temperatuur in de slaapkamer hoger is dan 18 graden Celsius; verwarming lager zetten, en/of, deur openzetten. De pedagogisch medewerker controleert of de temperatuur binnen 30 minuten weer in orde is. Indien de temperatuur in de slaapkamer lager wordt dan 15 graden Celsius; deur dichtdoen of op een kier zetten, en/of de verwarming hoger zetten. Blijf bij het nemen van deze maatregelen alert op de luchtkwaliteit in de slaapkamer (hygrometer: tussen de 30% a 70 % en CO2 gehalte: onder 800 ppm).

Zorg voor veiligheid in het bed

- Gebruik nooit een kussen, hoofd -en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje.
- Maak het baby bed kort op, zodat de voetjes vrijwel tegen het voeteneind komen. Vermijd daarbij dubbelslaan van het beddengoed; een kind kan daar makkelijker onderschuiven.

- Laat slaapkamers en beddengoed regelmatig luchten.
- In principe één knuffel mee in bed (let op dat hier geen losse onderdelen, koortjes knoopjes e.d. op zitten wat een gevaar kan opleveren).

Houdt voldoende toezicht

- Kijk telkens als je een kind naar bed brengt ook even in de andere bedjes.
- Ga in elk geval eens per 10 minuten ter controle langs alle kinderen. Verkouden kinderen (verstopte neuzen) vormen een extra risico.
- Gebruik de babyfoon als er buiten gespeeld wordt of wanneer een pedagogisch medewerkster even elders moet zijn.

3. Bijlagen

Formulier 'buikligging' behorende bij het Protocol Wiegendood

U geeft aan dat u wilt dat uw baby op de buik te slapen wordt gelegd in

Kinderdagverblijf:

.....

Te:

.....

Wij vragen u om een handtekening aangezien dit, in het kader van wiegendoodpreventie, niet onze normale werkwijze is.

De ouder(s)/verzorger(s)

naam.....

willen graag dat hun kind

naam.....

op de buik te slapen wordt gelegd.

Handtekening voor akkoord:

Datum: .....

Handtekening ouder(s)/verzorger(s)

Handtekening leidinggevende

Formulier 'inbakeren' behorende bij het Protocol Wiegendood

U geeft aan dat u wilt dat uw baby ingebakerd in bed gelegd wordt

Kinderdagverblijf:

.....

Te:

.....

Wij vragen u om een handtekening aangezien dit, in het kader van wiegendoodpreventie, niet onze normale werkwijze is.

De ouder(s)/verzorger(s)

naam.....

willen graag dat hun kind

naam.....

ingebakerd in bed wordt gelegd.

Handtekening voor akkoord:

Datum: .....

Handtekening ouder(s)/verzorger(s)

Handtekening leidinggevende

Instructieblad preventie wiegendood

Hoe te reageren bij aantreffen (bijna) levenloos kind

1. Zorg voor een veilige omgeving

2. Kijk of het kind reageert

- Schud het kind voorzichtig

3. Reageert het kind niet : Roep Hulp, blijf bij het kind!

4. Controleer ademhaling (Kijk luister en voel)

- Kijk of de borstkas omhoog komt.
- Luister bij mond en neus of u ademhaling hoort
- Voel met uw wang of u de ademhaling voelt.

5. Als het kind normaal ademt

- Leg het kind in de stabiele zijligging
- Bel 112 voor een ambulance
- Controleer iedere minuut de ademhaling

5b. Als het kind niet normaal ademt:

- Verwijder voorzichtig duidelijk zichtbare voorwerpen die de luchtweg blokkeren, met het hoofd in een neutrale positie.
- Plaats uw lippen sluitend om de mond en neus van het kind.
- Geef vijf beademingen, blaas gedurende 1-1,5 seconden rustig in de mond.

6. Controleer uiterlijk 10 seconden de circulatie

7a. Als u overtuigd bent van tekenen van circulatie:

- Ga zo nodig door met beademen
- Leg het kind in stabiele zijligging als hij bewusteloos blijft
- Herbeoordeel het kind regelmatig

7b. Als er geen tekenen van circulatie zijn:

- Begin met borstcompressie
- Plaats twee vingertoppen op het onderste deel van het borstbeen.
- Druk het borstbeen één derde van de diepte van de borstkas in.
- Geef 15 borstcompressies (met een frequentie van 100 per minuut).
- Geef na 15 borstcompressies 2 beademingen.
- Ga door met het geven van borstcompressies en beademingen in een verhouding van 15:2.

8. Staak het reanimeren wanneer:

- Professionele zorgverleners de reanimatie overnemen;
- Het kind normaal begint te ademen of andere tekenen van leven laat zien;
- U uitgeput bent. (laat een ander het overnemen)

Preventieregels Wiegendood

Leg een baby nooit op de buik te slapen

Uitzonderingen:

- Er zijn bepaalde (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging wel wenselijk kan zijn. Ouders dienen dan een schriftelijke verklaring van hun arts te overleggen. (verklaring opbergen in kind dossier)
- Als ouders ondanks adviezen zelf aangeven te willen dat hun baby in buikhouding slaapt, dan dient dat schriftelijk te worden vastgelegd. (verklaring ook opbergen in kind dossier.)

Voorkom dat een baby te warm ligt/voorkom warmte stuwning

- Zolang de voetjes van een baby prettig aanvoelen, heeft deze het niet koud. Ook in de nek van een baby is goed te voelen of hij/zij het warm of koud heeft.
- Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm.
- Zorg dat het niet te warm is/wordt in de slaapvertrekken. Aanbevolen slaapkamer-temperatuur is 15 tot 18 graden.
- Leg een baby te slapen in een slaapzak of onder een (katoenen) dekentje dat kan worden ingestopt.
- Gebruik nooit een dekbedje.
- Let op: een gevoerde trappelzak niet in combinatie met deken gebruiken. Kinderen die een slaapzak meekrijgen liggen in principe met romper, of t-shirt aan in de slaapzak en toegedekt met een lakentje. In de winterperiode kan er bij gebruik van een dunne slaapzak een dekentje gebruikt worden.
- Gebruik bij het inbakeren de goede techniek in verband met warmte stuwning. Kinderen niet inbakeren als ze koorts hebben.
- Bij koorts extra controleren en niet te warm toedekken.
- Voorkom oververmoeidheid van de baby. Indien een baby langdurig gehuild heeft (bijv. omdat het overstuur is geraakt) kan een kind oververhit raken.

Zorg voor veiligheid in het bed

- Gebruik nooit een kussen, hoofd -en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje.
- Maak het baby bed kort op, zodat de voetjes vrijwel tegen het voeteneind komen. Vermijd daarbij dubbelslaan van het beddengoed; een kind kan daar makkelijker onderschuiven.
- Laat slaapkamers en beddengoed regelmatig luchten. In principe géén knuffel mee in bed.

Houdt voldoende toezicht

- Kijk telkens als je een kind naar bed brengt ook even in de andere bedjes. Op ieder half en op ieder heel uur vind er een controle plaats in de slaapkamer.
- Bij verkouden kinderen (verstopte neuzen) ieder kwartier controleren
- Gebruik de babyfoon als er buiten gespeeld wordt of wanneer een pedagogisch medewerkster even elders moet zijn.